

GAZETA TRANSILVANIEI.

Gazet'a ese de 2 ori: Mercurea si Duminec'a, Foi'a, candu concedu ajutoriale. — Pretiul: pe 1 anu 10 fl., pe $\frac{1}{4}$ 3 fl. v.a. Tieri esterne 12 fl. v. a. pe unu anu seu $\frac{2}{3}$ galbini mon. sunatòria.

Anulu XXXV.

Se prenumera la poste c. si r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Taxa timbrala a 30 cr. de fiacare publicare.

Nr. 61.

Brasovu 17|5 Augustu

1872.

MONARCHIA AUSTRO-UNGARICA.
Transilvania.

Cuventulu de deschidere

al Escoletiei Sale dlui presiedinte alu Asociatiunei

LADISLAU BASILIU POPP,

cetitu cu ocasiunea adunarei generale dela Sebesiu, tiente in 5—6 Augustu 1872.

(Urmare.)

Se vedemu acuma, ddloru! ce mesuri a luatu si ce dispusetiuni a facutu Asociatiunea pentru promovarea scopurilor ce -si a propusu.

I. In cea d'antaia adunare gen., in adunarea dela Sibiu 1861 s'a decisu la propunerea dlui G. Baritiu, ca se se reclame dela ministeriulu din Vien'a unu tesauru national pentru literatur'a nationala de mare pretiu, manuscritlele nemuritorilor barbati Samuile Clainu si Georgiu Sincai, era efectuarea acestui decisu s'a incredintiatu comitetului Asociatiunei.

In adunarea gen. dela Gherl'a 1868, — adica dupa 7 ani de dile — amintindu d. E. Macelariu, ca acea decisiune a adun. gen. I inca nu s'a efectuitu prin comitetu, propusese a se insarciná comitetulu ca se staruiesca cu deadinsulu a procurá acele manuscritlele pentru Asoc., ceea ce s'a fi primitu de catra adunare cu acelu adausu, ca déca acele manuscritlele nu se potu castigá pentru Asoc. acelu pucinu se se midiulocésca tiparirea loru ca se se predé literaturei nationali!

Aflandu mai tardi comitetulu, ca acele manuscritle se afla la consistoriulu gr. cat. din Orade, a recercatu pre acelu consistoriu, ca se estrade acele manuscritle. Cu datulu 21 Ian. 1869 a respunsu consistoriulu, ca „manuscritlele din cestiune se voru transpune metropolitului gr. cat. din Blasius.

Comitetulu s'a adresatu apoi catra d. metropolitu Dr. Vancea, care cu datulu 15 Iuliu 1869 a facutu cunoscutu comitetului, ca nu a primitu manuscritlele si ca totudeodata a provocatu pre consistoriulu gr. cat. din Orade ca se se dechiare in obiectulu din cestiune.

In 6 Dec. 1870 din nou s'a adresatu comitetulu Asoc. catra Escel. Sa d. metropolitu Vancea rogandulu, ca se faca cunoscutu comitetului ce resultatu au avutu passii facuti facie cu consistoriulu gr. cat. din Orade.

In 26 Dec. 1870 érasi a respunsu d. metropolitu Dr. Vancea, ca nu i s'a mai tramsu acele manuscritle nici la repetitele recercari.

II. Inca nu trecuse anulu dela infintiarea Asoc. si zelulu unor barbati romani adeveratu nationali a efectuitu espusetiunea manufacturelor — a industriei — romane, cu ocasiunea adunarei gen. din Brasovu in Iuliu 1862, care espusetiune a datu probe vederate si frumóse despre gradulu culturei si alu industriei poporului romanu, pre temeiuu carora s'a pututu convinge fia-cine, ca Asociatiunea nostra la edificarea templului culturei nationale nu are se incépa dela fundamente, — ci are se continue numai edificarea dejá redicata din pamentu — afara!

III. Totu in adunarea gen. dela Brasovu s'a stabilitu formarea a trei comisiuni scientifice, filologica, istorica si istorico-naturale. In adunarea

gen. dela Hatiegua s'a alesu presiedintii pentru tóte trei sectiunile, pentru cea filologica d. Cipariu, pentru cea istorica d. Munteanu, ér' pentru cea istorico-naturale d. metrop. br. Siaguna, indatoranduse acestia a reportá despre constituirea si activitatea sectiunilor celei mai deaprope adunari gen. Presiedintii inse pana acumă inca nu au reportat si incatu sciu eu nici ca s'a constituitu acele sectiuni!

IV. Totu in adunarea gen. dela Brasovu s'a acceptat si inauguratu scrierea cu litere strabune dupa ortografi'a comisiunei filol. din Sibiu, ca generale in tóte afacerile romane! Unu evenimentu acest'a, ddloru, de totu memorabile! unu rezultatu seu acquisitiune de insemnetate si importanta mare pentru literatur'a romana! la care cu privire la cele intreprinse numai cu 10 ani mai inainte in contra literelor strabune abia ni mai puteam tinde sperantiele nostre.

V. Totu in acea adunare gen. recunoscunduse meritele poetului nostru Andr. Muresianu, castigate prin productele sale poetice, s'a decisu premiarea lui, cu unu premiu in sine micu, amesuratu starei finantiarie a Asoc., d'er' cu atatu de mai mare pretiu morale!

In adunarile gen. dela Blasius si Hatiegua nemicu nu s'a intemplatu memorabile.

VI. In adunarea gen. dela Abrudu s'a primitu in principiu propunerea resp. provocarea Asoc. nat. din Aradu in privint'a tienerei unei conferintie cu scopu de a stabili unitatea ortografiei cu litere strabune, inse constituirea respective intrunitrea acestei conferintie s'a amenatu pre unu anu, pana candu se se desbata in foile publice divergintele ortografice.

VII. Totu in acea adunare s'a decisu a se premia unu dictionariu etimologicu si alu limbelor patriei, déca se va presentá unu atare opu Asociatiunei si se va afila apoi corespondentiu, ingriinduse apoi Asociatiunea de tiparirea lui.

In adunarea gen. dela Alb'a Iulia inca nu s'a intemplatu nemic'a memorabile — conferint'a mai multoru barbati distinsi ai natiunei, care s'a tienutu cu acea ocasiune in cestiuni politice, necondiendu in sfer'a activitatei Asociatiunei, nu pote fi aici amintita, — si fara de acea n'a potutu arata nici unu resultatu!

VIII. In adunarea gen. dela Clusiu s'a datu celu d'antaia impulsu pentru infintiare unei academie de drepturi cu limb'a invet. romana prin d. dir. si redact. Iac. Muresianu din Brasovu, facundu totudeodata unu ofertu de 1602 fl. pentru academia si o scóla agronomica.

Idea acésta salutare fu imbraciata cu caldura de catra comitetulu Asoc. la propunerea dlui v.-pres. act. alu Asoc. I. Bologa, ér' la propunerea comitetului totu cu asemenea caldura de catra adunarea gen. din Naseudu, care in siedint'a sa din 9 Aug. 1870 a decisu cu unanimitate, ca „recunoscere necesitatea infintiarei unei academie romane de drepturi si ca primesce projectul comitetului pentru castigarea midiulocelor trebuintiose resp. pentru efectuarea acelui planu, insarcinandu comitetulu cu punerea la cale a dispusetiunilor necesarie spre realizarea acelui planu. Comitetulu a-si facutu passii necesari, — intre altele a recercatu si pre sororile Asociatiuni dela Aradu si Cernauti

ca se vina si densele intru ajutoriu spre a realizá acelu proiectu (1871 pag. 134).

IX. Adunarea gen. din Clusiu salutata prin unu telegramu de catra academi'a romana din Bucuresti, a resalutatu academi'a, dandu semnu vederatu despre solidaritatea ce intrunesce pre toti romanii sub standartulu culturei nationali!

X. Totu in adunarea dela Clusiu s'a decisu edarea fóiei Asociatiunei provediute in § 33 alu statutelor Asoc., d'er' in decursu de 6 ani nerealișate, concretandu comitetul Asoc. efectuarea acelui decisu, ceea ce s'a si implinitu si cu 1-a Ianuariu 1868 a inceputu a apare fóia Asociatiunei sub redactiunea secretariului I d. G. Baritiu cu numirea „Transilvani'a".

Totu romanulu binesimtioriu si iubitoriu de prosperarea si luminarea natiunei a trebuitu se salute cu bucuria realizarea acestui postulatu alu statutelor, potendu astfelii Asociatiunea dispune depre unu organu propriu alu seu, prin care se pota respondi radiele binefacatorie ale sciintielor si artelor etc. si avendu astfelii insemnele sale, semne vederate ale existintiei si activitathei sale neintrerupte!

XI. In adunarea gen. dela Gherl'a la an. 1868 s'a decisu la propunerea dlui V. Romanu, ca Asociatiunea pre spesele sale se ede carti de instructiune pentru scólele poporali romane, insarcinanduse totudeodata comitetulu, ca aceluasi dupa coinlegere cu ordinarietele respective se elucre unu proiectu detaiatu in privint'a acésta. Acestu decisu salutariu alu Asociatiunei, durere, ca nu s'a potutu efectui, pentru ca ordinarietele resp., dupa cum a reportat comitetulu Asociatiunei la adunarea gen. din Siomcut'a mare, privindu cu jalusie la ori-ce amestecu strainu (?) ce ar' puté pericitá caracterulu confesionale alu scólelor poporali, au declarat, „ca afacerile scolari suntu afaceri proprii ale loru", si asia adunarea gen. dela Simcut'a mare s'a vediutu silita a se abate dela conclusulu luat in adun. gen. dela Gherl'a si a se restringe numai la premiarea celor mai bune carti poporali!

In consonantia cu acest'a decisiune in adunarea gen. dela Naseudu s'a si placidatu si escrisu doué premii, unulu de 500 fl. pentru cea mai buna carte agronomica; si altulu de 50 galbini pentru cea mai buna igienia poporale. Concursele resp. s'a escrisu din partea comitetului in Nov. 1870.

XII. In adunarea gen. dela Siomcut'a mare 1869 s'a primitu introducerea regulamentului pentru infintiare reuniunilor tienutali si a agenturelor comunali ale Asociatiunei, projectat de d. I. Bologa, primitu cu unele modificatiuni si recomandatu adunarei gen. prin comitetulu Asociatiunei; insarcinanduse acestu comitetu cu punerea in lucrare a acelui regulamentu, ceea ce s'a si facutu in unele tienuturi ale patriei cu celu mai bunu si frumosu resultatu intru destuptarea, nutrira si consolidarea simtiului nationalu, precum si cu privire la sprijinirea materiale a Asociatiunei, in tienuturile, adica unde se pota laudá natiunea cu barbati deplinu devotati causelor nationali.

XIII. Totu in acea adunare gen. recunoscanduse necesitatea infintiarei unei catedre pentru limb'a si literatur'a romana la universitatea din Vien'a, — care cestiune a fostu sulevata de catra tenerimea rom. studiosa la acea universitate, —

să insarcinatu comitetulu prin acea adunare, că în cointelegerile cu celelalte două Asociațiuni române — cea dela Arad și cea dela Cernauti — se întreprindă tot să se facă toti pasii de lipsă pentru realizarea acestei dorințe generale.

XIV. La inițiativa lui V. Romanu luate în adunarea gen. din Gherla în urmă insarcinare primite dela acea adunare comitetulu Asoc. a subșternutu adunarei gen. din Siomcut'a mare unu regulament pentru folosirea bibliotecii Asociatiunei, și adunarea gen. l'a primitu.

XV. Totu în adun. gen. dela Siomcut'a mare s'a decisu a se exprime recunoșterea tuturor conlucratorilor intru infinitarea unui gimnaziu romanu în comitatulu Satumarelui proiectat de inteligenția româna din acel comitat, — oferindu totu sprijinul seu moralu în interesulu acestui institutu, a carui infinitare s'a recunoscutu a fi necesitate imperativa.

XVI. Totu în adunarea gen. dela Siomcut'a mare s'a primitu propunerea lui L. Vajda de a premia carti de lectura pentru scările poporale întreținute cu istoria patriei și a națiunii noastre, a străbunilor nostri români, cu enaratiuni din istoria naturală, cu istorioare combatatorie de vîturi și laudatorie de virtuti, totu cu ilustratiuni și cîrce.

XVII. Adunarea gen. dela Naseudu în 1870 în urmă inițiativei luate totu de d. L. Vajda în adun. gen. din Siomcut'a mare a decisu în urmă opinarei comitetului a perenă memori'a barbatilor români mai destinsi și binefacatorii ai Asociatiunei — prin asiedierea unui „Album“ de biografii și a unui registru alu numilor acelor barbati (carte de aur) insarcinându comitetulu că se-si procure biografiile barbatilor români mai destinsi și candu va fi colectiunea destulu de completa comitetulu se o prezenteze adunarei gen.

XVIII. În adunarea gen. dela Naseudu s'a primitu mai incolo opulu d. I. Chitu intitulat: „Vîta cultivată“ spre a se dă tipariului, cu acel adausu înse, că antaiu se se îngrijește comitetulu Asoc. pentru stabilirea terminilor tehnicii în acel opu, precum si pentru purificarea stilului si apoi opulu astfelui completat se lu subșterna de nou adunarei gen.

XIX. Totu în adunarea gen. dela Naseudu s'a decisu a se face passii cuvintiosi pentru schimbarea statutelor în directiunea aceea, că si persoanele morali că membri ai Asociatiunei se poseda votu în adunarile gen. ale Asociatiunei. —

(Va urmă.)

Legile Ungariei. Codificatiunea ei.

Noi care stam pe terenul cercumscrișu de dreptul publicu alu Transilvaniei; noi care nu voim să audim de fusine, de contopire, în stareau în care suntem aruncati prin forța magioare, nu am avea din punctul nostru de vedere nici în clinu nici în maneca cu legislatiunea Ungariei, că ar fi se le luamu asia cum vinu, se ne supunem loru, că si celor ce venea prin absolutismul austriacu. Dera fiinduca esti vecinu că cu toti vecinii; si fiinduca inmultirea midiulocelor de comunicatiune inmultiesce pe fiacare di punctele de contactu între unu poporu si altulu, între una si ceealalta tiéra, cauta se te interesedi si de legile tierilor vecine, cu care poti se ai a face în poziții si casuri diverse ale vietiei. Preste aceasta, vedem bine, ca în secululu nostru ómenii, popórale, au si incepulu se mai lase din vechia pedanterie, din rivalitatea desirăta acolo, unde ea nu are locu, si asia vene de imprumuta unele dela altele nu numai cătă una séu alta lege, ci carti intregi de legi (Codices). Itali'a superioare tienă codicele francescu numitul alu lui Napoleon I. pana în diu'a de astadi si l'a tienutu sub totu tempulu domniei austriace. Totu asia l'au tienutu staturile germane dela Renu. Codicile austriaci elaborati în dilele imperatului Franciscu I. s'au intocmitu dupa același codice francescu că dupa unu modelu. In anii acesti din urma senatulu imperiale din Vien'a simtiu marea necesitate a unui codice comercial si vediendu, ca in Germania se elaborase unul prea bunu si se adoptase de catra totă statele germane,

nici una nici alta, ilu adoptă si elu, era monarhulu ilu sanctionă, si asia acum austriacii inca au codice comercial. România libera catu eră se mai astepte, pana se-si codifice totă legile conformu cérințelor tempului modernu si se le substitue vechilor compendie, cate se facusera din mai vechile codici remasă lumei din dilele imperatului Justinianu. Lucrul se simplifică sub Alexandru Ioanu I., ca se tradusera în partea cea mai mare (adica numai cu óre-si-care scaimbari) codicul lui Napoleon si inca cu unu succesu, pe care la incepulu nu prea multi ilu astepta; pentru că de astădii justitia mai lasă de doritul in România, apoi defectele aceleia provinu intru adeveru în partea loru cea mai mica dela legi, era în partea cea mai mare dela modulu cum se aplică si cum se controledia execuțarea loru.

Asia dera ori-si-cum, noi inca trebuie se ne intereseamă de codificatiunile, adica de redactarea legilor si adunarea loru în cate unu singuru codice in Ungaria cu atatul mai vertosu, ca Transilvania adoptase după catastrofă dela Mohaci unu codice compus in Ungaria, cunoscutu sub titlu: *Verböczius illustratus: sive Decretum tripartitum Juris consuetudinarii incliti Regni Hungariae a Magistro Stephano de Verböcz etc. confirmatum de regele Uladislau in an. 1514*, adica înainte de această cu 358 de ani! Verböczi fusesse pe atunci protonotariu la curtea supremă, lui i s'a comisă adunarea, compilarea tuturor legilor consuetudinarie (obiceiu) cate se observă pana atunci in Ungaria. Verböczi -si a înplinitu misiunea in modu in adeveru feroce, compilatiunea lui a fostu unu adeveratul blasphemus pe poporu.

Atata codificatiune mai vechia au ungurenilor. Austriaci au fostu introdusă codicilă austriacă impreuna cu procedurele, dera in an. 1861 ungurenilor le trantira la una parte si substituia in locul loru nesă compilatiuni insciate in fugă a mare, că asia, că de claca, numai că se pote dice, ca au scapatu si in acestu modu de nemti; inse candu a venitul trebă la aplicare, a fostu vai de locu si mai multu vai de ómeni, mai este si pana in diu'a de astădii.

In Transilvania remasera pana in diu'a de astădii codicile austriaci modificati in catuva, numai procedură ni o scaimbara ungurenilor sub ministrul Horváth, înse asia, ca acum este multu mai rea; pentru că in adeveru, pare ca ar' fi unu farmecu, de ministrii ungurescii facu fiasco unulu după altulu cu octroarile si chiaru, cu cele mai multe proiecte ale loru. Cu totă acestea, totu se mai află si in Transilvania multi ómeni cu capulu într'o urechia, cari pretindu cu totuadensulu, că codicile introduși pe tempulu absolutismului se se arunce afara, se remanemu érasi numai cu Verböczi, cu Approbată lui Rákoczi cu Compilata lui Apaffi, cu statutele sasilor etc. Ómeni că această se paru a crede, ca a codifica semnifica totu numai atata, catu a lati la turte din care se facu talatiile.

Dera de către vei arunca pe cele austriace, de unde veti lua pe altele? Dela ungureni? Apoi ca ei n'au mai nimicu, si ceea ce ar' ave este forță reu, nu se pote mai reu. Nu o dicem noi această, nu, ci o au marturisită si pana acīea diariile loru cele mai oneste de nenumerate ori, era mai de currendu dn. G. Váradi suspina cu mare amaratiune in „Májamaros“ Nr. 30 si după ce constata mai antaiu, ca in Ungaria cestiuinea a interconfesională inca nu este regulată, ca poporul striga neincetatul pentru reformă impositelor (darilor), ca instructiunea publică suferă infrosciatu, ca legea electorală este rea, — apoi trece la propriă codificatiune si marturisindu in facă lumii, ca pe acestu campu lipsesc mai totu, apoi enumera diversele codici dicundu:

Ne lipsesc unu codice penale si procedura penale. Dera ce se facă tribunalele criminale fară acestea?

Lipsesc si codicele civile, era procedură civilă este unu adeveratul chaosu, unu amestecu infrosciatu de mesuri contradicătorie.

Legile cambiale si cele de concursu suntu forțe confuse.

Codicele comerciale lipsesc.

Codicele de legi montaniste este érasi cum nu se află in nici unu statu bine regulat.

Codice de legi politienești si administrative nu este nicairi.

Lege pentru lucrari publice in comitate si districte inca lipsesc.

Dera din totă acestea scaderi si lipse cea mai greu simtita este lipsa codicelui penale si a procedurii penale.

Securitatea publică, dice dn. Váradi, nu stă numai intru aceea, că banditii seu inimicul perso-

nali se nu te apuce si se nu te omore si spolișie diu'a mare pe strata, ci fundamentul securității publice este acela, ce numescu anglii la ei a casa Habeas corpus, adica libertatea personală si securitatea domiciliului facia chiaru cu autoritatele publice. Acestu Habeas corpus in Ungaria lipsesc pana in diu'a de astădii (si in Transilvania parte mare). In Ungaria incepundu dela panduru si dela celu din urma juratu alu comunei pana la subprefectu (asia numitul solgabirau) si ajutoriulu lui, toti au prerogativa traditională de a pune mană pe tene, a-ti trage palme si pumnii, a te legă din chiaru-seninu si a te arunca in cate una prinsore puturoasa alatură cu toti riosii, (precum facura mai deunadi tocma si in Pest'a cu unu gentleman anglu cu totul innocent). In Ungaria mai poti ajunge in temnită pe celu mai micu prepusu (suspicio), său si numai éca asia, din capritiu, său din ura si vindicta personală ori politica, precum s'a intemplatu cu numerati indivizi înainte si pe tempulu alegerilor; era de către -ti dà drumulu si te declară de innocent, cu atata si remani, de satisfactiune nu mai este vorba, pentru că ti se respunde: Bucurate ca ai scapatu, tacă si -ti vedi de trebă. Avea rapita ti o mai poti castiga, pentru drepturi rapite mai poti lupta; nu este înse potere, că se te pote indemnifica pentru inchisore ce ai suferit pe nevinovate. „Arbitriul, potestatea discretionară, despota a judeului criminală nu are nicăieri in Europa campu asia in largu, precum ilu are in Ungaria. In totă statele civilizate legea are ce e dreptu, óre-si-care latitudine intru a definiri calitatea si marimea pedepsei; dera gradurile suntu pucine, două trei, care se potu justifica totu din lege. Nu este asia in Ungaria, ci acolo ai poti face scara de 100 de graduri. Unu tribunalu de instantia prima dictoria inchisore de $\frac{1}{2}$ de anu pe aceeași crima, pe care altul a dictat trei ani, si suntu casuri, unde curtea de apel in a două instantia a confirmat ambele sentințe.

In codicile penale ale altorui tieri si popoare civilizate se face distincție chiara intre crima, delictu, a batere (Verbrechen, Vergehen, Uebertretung) si se definescă fiacare după óre-si-care note caracteristice asia, incat acīea judele n'are nici unu campu deschis pentru că se mi-ti succesa legea si se o aplice cum va voli elu, se botedie de crima ceea ce este numai delictu, său vice versa. Judeul ei ramane numai aplicarea la casulu ce'i stă de înainte. In Ungaria tocma din contra, abia este crima, delictu, său abatere, asupra careia judecătorii se nu pote disputa ori-cu catu le va placă, pentru că in lege nu'i afă definitiunea.

La totă acestea reale se mai adauga inca si alte mari blastemati. In Ungaria poruncile de arest se dau după placu; arestul de cercetare se prelungesc pe tempu nedeterminat (prea adesea cu anii); era procurorulu regescu (fiscalu) „că si unu profosu infrosciatu, investiga, persecuta, teroriză si că unu Catilina (notat ad caedem unumquem nostrum“ (Márm. Nr. 30).

Mai in scurtu, chiaru ungurenilor recunoscă că ei libertatea personală este calcata in pitore, prin urmare, ca nici in acestu respectu nu este cu nimicu mai bine, decat este sub óre-si-care despotismu. De aici apoi urmedia prea firescă, că concordanții se pierdă succesive ori-ce respectu catra legi că aceleia, dela care nu au nici unu felu de protecție.

Acestea suntu modelurile, cu care ne imbiu si la care ne invita Ungaria, era pe deasupra ne face presentu si voturile virili. —

Brasovu 16 Augustu 1872.

Situatiunea politica internă in Austro-Ungaria incepe a se face pe di ce merge totu mai serioză. Lasam la o parte laudără contiepenire a partidelor deákiane, care -si buchina in publicu triumfului completu la alegerile dietei viitoare, cu totu, ca usarea de ne mai auditele intrebuintari de midiulocice arbitrarie, contralegală, midiulocice de corupțiune si fortia, cu cari s'a încordat aesi in majoritate, au implutu atmosferă de cele mai despreciuitorie convineri, ca din alegeri cu forție, promisiuni insinuatice, cu corupțiuni si saretii nu se potu astepta rezultate de virtute, de dreptate si de prosperitate pentru poporul; lasam, ca după totă acestea nu se rugină une diurnale, a deduce, ca acum s'a dovedit din alegeri, ca totă oposiția, ma si oposiția nationalitatilor suntu desaprobată de catra poporul si ca toti canta acum osana celor dintru inaltimile. Trebuie mare portiune de nerușinare, că se se pote unu assemene succu trasu de pe timbra de convictiunea poporului si a națională se nu te apuce si se nu te omore si spolișie diu'a mare pe strata, ci fundamentul securității publice este acela, ce numescu anglii la ei a casa Habeas corpus, adica libertatea personală si securitatea domiciliului facia chiaru cu autoritatele publice. Acestu Habeas corpus in Ungaria lipsesc pana in diu'a de astădii (si in Transilvania parte mare). In Ungaria incepundu dela panduru si dela celu din urma juratu alu comunei pana la subprefectu (asia numitul solgabirau) si ajutoriulu lui, toti au prerogativa traditională de a pune mană pe tene, a-ti trage palme si pumnii, a te legă din chiaru-seninu si a te arunca in cate una prinsore puturoasa alatură cu toti riosii, (precum facura mai deunadi tocma si in Pest'a cu unu gentleman anglu cu totul innocent). In Ungaria mai poti ajunge in temnită pe celu mai micu prepusu (suspicio), său si numai éca asia, din capritiu, său din ura si vindicta personală ori politica, precum s'a intemplatu cu numerati indivizi înainte si pe tempulu alegerilor; era de către -ti dà drumulu si te declară de innocent, cu atata si remani, de satisfactiune nu mai este vorba, pentru că ti se respunde: Bucurate ca ai scapatu, tacă si -ti vedi de trebă. Avea rapita ti o mai poti castiga, pentru drepturi rapite mai poti lupta; nu este înse potere, că se te pote indemnifica pentru inchisore ce ai suferit pe nevinovate. „Arbitriul, potestatea discretionară, despota a judeului criminală nu are nicăieri in Europa campu asia in largu, precum ilu are in Ungaria. In totă statele civilizate legea are ce e dreptu, óre-si-care latitudine intru a definiri calitatea si marimea pedepsei; dera gradurile suntu pucine, două trei, care se potu justifica totu din lege. Nu este asia in Ungaria, ci acolo ai poti face scara de 100 de graduri. Unu tribunalu de instantia prima dictoria inchisore de $\frac{1}{2}$ de anu pe aceeași crima, delictu, său abatere, asupra careia judecătorii se nu pote disputa ori-cu catu le va placă, pentru că in lege nu'i afă definitiunea.

nalitatilor! Éca sireti'a cortesirilor, éca si nebles-nici'a poporului, cum se pote esplata in contra prosperitatei lui! Pana acum gubernementalii esira cu 245 deputati, opositionalii cu 146 cu senatorul Schuller si Albert de Wodianer alesi in Oresti'a, unde romanii nu votara. Apropos cu Wodianer, acesta e consulul imp. germanu, si intrebuintia numai 15.000 fl. pentru că se reesa dep. intre sasi, unde se afla ei in majoritate, retragunduse romanii, inse si Wodianer e totu bismarkomanist; apoi tienete representantia buna a intereselor poporului in Transilvani'a, candu se alegu deputati si bismarckiani din Germani'a, că se nu scia nici une diace Oresti'a! Dificile est satyram non scribere. Erá pocit u si la demustratiunea activistilor brasoveni, ca se zoliea pentru deputatu romanu si unu maghiaru si apoi la procesiunea protestului le ducea in triumfu unu prusianu flamur'a Germaniei bismarckiana, tocma in midiulocu intre cea romana si maghiara. Óre ce o se mai cobesca si pocituri de aceste?

Foile din Vien'a descoperira trafice urite, si că printre degete, ca min. de finantie Kerkápoly, la intrevirea min. Lonyai, ar' fi numerat u Lévy, unu directoru la instit. ung. de creditu ipotecariu, yr'o 150.000 fl. din banii statului, pentru ca altfelii acesta ar' fi amenintiatu cu descoperirii de lucruri urite, ceea ce se presupunea dintr'o declaratiune a lui Lévy in „P. N.“, unde dise, ca i pare reu, ca a avutu a face cu Kerkápoly si Lonyai, se intielege ca la imprumutulu de 30 mil., despre ceea ce „Ellenor“ dice, „ca porci'a incepe a esí de sene la lumina“.

Acum citim intr'unu telegramu, ca fóiea oficioasa din Pest'a anuncia, ca nici unu membru al regimului n'a statu in conexiune cu Lévy la contragerea imprumutului si ca prin urmare n'ar fi trasu nici provisiunea. De unde nu i focu nu ésa fumu. Fóiea oficioasa inse mai publica, ca atatu prentime catu si mirenilor si corporatiunilor serbi le este opritu a merge la Serbi'a la serbarea maioratului princip. Milianu, unde vine si princ. Dolgorouki, tramsulu de tiarulu.

Se vede, ca maghiarii suferu tare de frigurile slavismului si ale germanismului, d'r' n'au ce -si face capului. — „P. Lloyd“ ocupanduse de cause serbesci, reimprospeta, ca consolidarea Ungariei s'a potinutu multu de agitatiunile cele subminatórie ale conducerilor serbi; „sumutaturile si improativile lui Miletics si consoci nationali suntu numai una veriga in caten'a cea lunga a machinatiunilor dusmane statului, prin care monarchia nostra, dice „P. L.“, erá se se cutremure din fundamentalu seu istorico-politicu si institutiunile — liberali — se se sventure, pentru că pe ruinele unui chaosu de statu se-si potea serba federalismul celu ingrecat u nori si nationalismul celu fara margini tristele triumfe. Dusmani interni si externi -si dedera manele „si tempulu in adeveru nu e departe indereptu, candu invingerea le erá la reusitu infriosiatiu, candu se infla torente serbescu, incatu preste capetele regimului si ale ministrilor vrea a tracta cu cestionatulu loru „Mare Voivodu“, vcindu a stramuta congresulu besericescu in representantia nationale politica. Apoi se bucura, ca cu caderea min. Hohenwart s'a asiediatu lucrulu, incatu acum candidatii nationali cadiura infriosiatiu in nordu si sudu, d'r' er' se reintorce la fontan'a reului amenintiatoriu, dicundu, ca poterea lui Miletics si a nationalilor inca se afia nefranta, martore suntu alegerile congresuali, cari au esit u totu nationali, incatu in congresulu dela Carlovicu er' ei voru ave maietatatea si protestulu nationalilor in contra limitarei autonomiei se pote reinnui, er' de se va alege patriarchu, va esi totu adm. Stoicovics, inse comisariulu de alegere bar. Mollinary va face, că ordinea ce place regimului se nu sufera. —

Serbarea din Belgradu cu cea din Carlovicu cam coincidente a scosu din pasi si pe toti spionii din sudulu Ungariei, pentrucă cau'a comuna slava se se impedece, cu tóte, ca congresu de federalisti mai vertosi slavi totu va se se tieni si in Praga, unde abia voru remané serbii ne representati la program'a actiunei comune. —

Croatia inca insufia respectu. Chiaru lui „P. N.“ se scrie din Zagrabia, ca desbaterile in comisiunea de aplanare regnicolaria croata suntu infocate, si propunerile suntu de parte de posibilitatea invoiri, er' partit'a uniunei s'a afatu silita a se retrage cu totulu dela desbaterile cele sterile, ad. nationali. E semnu alu tempului, déca croatii in comisiunea regnicolaria pretendu ministeriu in tiéra, si administratiunea finanziaria asemene, pote ditoriti si din Vien'a, unde tocma mai eri, spre mirea multora, se chiamà Schmerling la curte, si

inca tocma in caus'a administrarei veniturilor Teresianului, pe cari maghiarii inca voru ale trage sub a sa dispunere; si din asta parte pe maghiarii scatura frigurile de pangermanismu, care capeta aripi prin aliant'a cu Austri'a, incatu de ventulu lui se va dobori in profundulu vietiei. —

Romanii inca nu suntu pre usiori, cu tóte, ca simtiescu, ca ungurii suntu sutiniti de susu a multiumi nationalitatile pana a nu sosi terminulu de 10 ani alu durarii dualismului. — Celu ce se afla innotandu in periculu de vietia, se prende si de spinu, că se scape macaru pe unu momentu. Dè séma perfidii exaltati, cari nu -si pretiuiescu amicii de sorte comuna. —

„Patri'a“ se supera forte, de ce nu aprindem tamaia la punctele cele cinci de invoiela publicate de ea. O Dómne! ori dór' a sositu tempulu se ne bucurainu si de insult'a, ce si foile maghiare si germane recunoscu in unulu din acele puncte?! — Invoire onorifica cine nu o vré? — Se mai tacemu. —

Banatul er' fù cercetatu de mari si dese exundari de ape, incatu mare parte din locitorii suntu redusi la sapa de lemn si la batiulu de cersitoriu. Pe la noi inca ploua desu si cu rapa diune, incatu locurile vecine de riuri se afla parte mare exundate, si locitorii impedecati dela lucrarea agrilaru. Cerealele se afa inca cu pretiuri forte suite; graulu nou frumosu costa 10—11 fl.; de midiulocu pana la 9, secara 7, ovesulu 4 fl. 50 pana la 5 fl. v. a. —

Fagarasianii si ministeriulu maghiaru.

S'a publicatu in acestu diariu representatiunile si protestele ce le a facutu consiliulu districtualu contra ordineloru ministeriulu maghiaru de interne relative la alegerile dietali.

Ministeriulu a voit u se faca din consiliulu municipalu nisce intrumente orbe, fara demnitate, fara conscientia de dreptu, a voit u ca acestu consiliu in form'a unei campanie de argati se implinesca prunc'a cu lege, fara lege.

Dér' catu de amaru s'a insielatu, se scie.

Nn se sciu inse unele amenunte, parte vechie parte noue, parte secrete publice, parte private.

In interesulu causei si pentru a face atenti pre cei din districtulu Fagarasiului, cari nu le voru sci, comunicu urmatórie:

Dupa ce consiliulu districtuale respinsese mai antaiu ordinulu ministeriale, fagarasianii se pomescu: ca le vine dela Pest'a Sigismundu Popu vulgo Zsiga Bátsi.

Densulu spunea publice, ca a venit u se impacpe pe fagarasianii cu ministeriulu, si pretiulu erá forte modestu (!) unu deputatu maghiaru din Pest'a si unu activistu. Deputatulu din Pest'a -si tramsese si programa, si Zsiga Bátsi se laudá, ca -si a si castigatu ómeni de influentia in acestu intielesu, ba i numiea si cu numele. Chiaru pre candu erá Zsiga Bátsi in Fagarasiu — ca-ci venise anume pe tempulu, candu se conchiamase de nou consiliulu municipalu. — fagarasianii in consiliulu municipalu respinsera a dòu'a óra ordinulu ministerialu, trantindu-i pre mésa totu odata o representatiune, la a carei cetire, se spune, ca dlu ministru s'a catrinitu amaru.

Er' Zsiga Bátsi -si a luatu catrafusele dicundu: in mare car cala s'a bagatu ministeriulu!

Dupa Zsiga Bátsi sosise in Fagarasiu unu altu agentu-cortesiu, despre care se dice, ca ar' fi amblatu cu licentia prin districtu!

Cu tóte acestea ministeriulu -si mai cerca o-duta poterile cu unu altu ordinu, d'r' consiliulu municipalu in siedint'a sa din 19 Iuliu a. c. decese verde, ca elu nu ecsecutéza resp. nu se conforma ordinului si disolva comitetulu centralu electoralul*).

Va se dica districtulu Fagariului decretà oficiosu passivitate absoluta.

Cu diece dile mai tardi in 29 Iuliu a. c. poporulu in adunarea s'a confirmà acesta passivitate absoluta.

Furi'a unoru ungurasi de pre aici nu -si avea margini. Er' dlu procuroru de statu -si a perduto tempulu celu atatu de scumpu pentru dsa, facandu barbatescu la insemnari din vorbirile ce se tieneau in adunare. Óre pentru cine?

De candu se decise acésta passivitate dupla,

*) Este curiosu, ca si maghiarulu (?) Herseni György vota cu passivistii — care pana aici fusese celu mai aprigu aparatoriu alu ordinilor ministeriale. Auditorii maghiari ce erau de facia crasneau si strigau se-si retraga vorba.

lucrurile s'a agerit u, si cei cari nu judeca si nu sciu ce facu, voru se le mai agerésca.

De cate ori se face cate ceva, ce nu place celor tari, fagarasianii se pomenescu, ca le vine că ospe dlu Turi Gergely, comitele urbei Fagarasiu.

Astfelii veni si de asta-data si petrecu vreo 7 dile.

Cu tóte, ca a venit u de atatea ori pe aici; urbea Fagarasiu inca nici l'a inceputu organisarei nu se afla; s'a alesu asta éra consiliulu urbanu, si de atunci nimicu.

Astfelii si de asta-data n'amu auditu se fiu ocupatu cu ceva afacere urbane.

Atata inse amu auditu, ca a amblatu si -si a procuratu list'a acelora, cari suntu membrii in comitetulu centrale electoralu, pre care inse consiliulu municipale la disolvatu. Se dice, ca a amblatu pescuindu dupa unii, ca trebue se faca ceva, ca dela cestiunea Fagarasiului mai ca va depinde portfoliul dlui ministru si inca postulu unui functionari ministerialu. Dlu Turi Gergely se dice, ca totu mereu a reportatu susu despre cele de prin Fagarasiu. De va fi reportatu a de verulu suntu singuru, ca cei tari se voru feri cu tóte poterile de o a dòu'a retacire.

Se vorbesce, ca s'ar lucra că se se faca o alta adunare oficioasa de poporu, care se decida activitate.

Diediu è omului antaiu mintea. — Se vede, ca domnilor nu li se pare lucrul destulu de agerit u si voru insisi se lu mai agerésca inca. Verfulu prea agerit u se frange.

Ministeriulu a scrisu la municipiu, ca responsabilitatea pentru tóte daunele morali si materiali ce se voru causá districtului prin aceea, ca nu va ave representanti in dieta, voru fi responsabili aceia, cari in siedint'a din 19 Iuliu 1872 au votat passivitate, si totu odata a cerutu se i se dè numele acelora.

Atata reu se i ajunga pre fagarasianii, catu li se va causá prin aceea, ca nu voru ave deputatu la Pest'a!

In sfersitu cestiunea Fagarasiului va veni in dieta si anume dlu ministru va trebu se-si asterna insusi reportulu pre mésa dietei.

Aici dacie buba!

Ce se atinge de dlu Turi Gergely i recomandu, ca mai antaiu se-si véda de ale sale, adica se organizeze odata urbea Fagarasiu, er' catu se atinge de afacerile districtuali se sieda acolo, unde este si se-si tien a degetele in pusunariu.

Functionarii municipali, cari inca suntu in ratocire, se aiba de grigia, ca consiliulu municipalu, care i a alesu, este dreptu si intrepidu.

Fagarasianii o se fumu cum amu fostu si cum trebue se fumu; se priveghiamu! — O.

Cronica esterna.

ROMANIA. Bucuresci 27 Iuliu. In sér'a de 24 spre 25 Iuliu currentu, pe la 9 óre, o banda de talhari, in numeru de diece, a pradatu espediti'a postala dintre Galati si Reni, ranindu pe conductoru, surugiu si doi calarasi, cari insocia curs'a; valorile furate suntu de vreo 50.000 lei.

Dupa informatiunile primite pana acum, band'a a fostu organizata de conductorulu postalu Sotiru, era pasagerulu ce se afla cu curs'a, anume Grigorie Dimitriu, s'a dovedit u ca facea parte din band'a de talhari.

In urm'a energicelor mesuri luate de administrati'a locale, s'a prinsu dejá pana acum, afara de conductorulu Sotiru, trei dintre hoti, la cari s'a gasit u veri o 70 napoleoni de aura. Ceilalti siépte, intre cari doi turci, au fugit u preste Dunare impreuna cu restulu banilor furati.

Parquetulu urmaresce instructi'a acestui furtu. Agentii nostri, cu binevoitorulu concursu alu autoritatilor turcesci, suntu in urmarirea hotilor in Turcia, si se spera, ca in curendu se voru prinde hotii si se va gasi si restulu banilor. — Ranitii suntu scapati de ori-ce primejdie. „Mon. of.“

„Academica scientifica romana“ si a deschis u siedintiele anuale, afanduse de facia si membrii din departare. Dnii Baritiu, Hodosiu, Romanu inca se afia de facia la solemnitatea deschiderei. Lucrările voru dura asta-data mai scurtu tempu, ca ce siedintie publice nu se voru pre tiené. Asteptam u sete repórtale delegationali si alu

presedintelui, despre activitatea academiei in totă secțiunile ei. —

Pre cindu din Berlinu se buchina garantia de pace intarita prin aliantie, in Rusia comisiunea militaria a decis introducerea legei obligatorie de milita in totă provincie; ér' in Berlinu se studiaza la mapele rusesci si cele austro-ungarice, că cum s'ar porni vreun impetu catra orientu.

Germania sufere ér' de imparechiari; la exemplu Bavariei se opunu si alte state germane la incordarile unificarei, Würtemberg'a, Sacsonia si Hassia amenintia cu resbelu, care luare sub spudia pentru ne-independentia suverana, si de cindu germanii subscrisera vr'o 4 miliarde la imprumutulu francesu spitiulu republicanu incepe a afla simpathie si in Germania. —

In Francia face mare svonu unu manifestu alu stangei cu Gambetta in frunte, care e plinu de asecurarea sustarei republicei si de prihanirea partitelor monarchice, incat si "Times" lauda portarea republicanilor, cari au scintu cu moderatiunea sa a da loviturele de neputentia partitelor monarchice. — Thiers se afla in Trouville la excercitiale cu tunuri de inventiune noua si nu lasă nici pe atasiatulu militariu alu Austriei se asiste la smotru. —

In Rom'a s'a serbatu in 6 cu multa exaltare succesulu alegerilor municipali cu vivate pentru regim si Itali'a unita. — Cardinalulu Antonelli dechiară, ca -si va da demisiunea, déca Pontificele romanu va mai continua cu dusmani'a in contra regimului, dicundu, ca relegiunea va suferi si mai multu, déca nu se va reconcilia papismulu cu regimulu. —

In Turcia se numi min. de esterne Djemil-Pasia fostu ambasadoru in Parisu; Server-Pasia s'a numitu ambas. la Parisu. —

Fratiloru docenti!

Ministeriulu reg. ung. de cultu si instrucțiunea publica a ordinat, că pana in Iuliu 1873 — respective Februarie 1874 — fiacare docente se dă dovedi despre cvalificiunea sa, respective se depuna esamenu cvalificatoriu.

Subscrisulu, vediendu ca pana acum nu a aparutu inca nici unu manualu, din care s'ar pote pregati, respective cvalificá aceli docenti, cari nu au fostu fericiti a absolvá vreuna preparandia bine organisata, -mi amu propusu a edá unu metodu practicu, dupa care se pote pertractá ori-si-ce abecedar si aceli docenti, cari pana acum nici idei nu au avutu despre metodusu asia numitu "scriptologicu", pre langa aceea se cuprinda si pertractarea excercitualoru intuitive.

Din aceste consideratiuni amu compusu opsioulu: „Metodusu pertractarei legendariului I (abecedarului), dupa principiale scriptologiei si instructiunea intuitiva", care a si esit u de sub presa. Consta din lectiuni practice, cari urmează un'a dupa alt'a asia, si cu acele cuvinte, cum trebue se instrueze docentele pre copilu, incat prelegendum cineva lectiunile acestea, invétia pre copilu in vreo 80—100 lectiuni a scrie, cét, cugetá si vorbí corectu.

Deci -mi liau libertatea a atrage atențiunea fratiloru docenti asupra acestui opsioulu, care se afla la subscrisulu autoru in Blasius cu 60 cr. v. a. exemplariulu legatu in paretii tari si tramsu prin posta. —

Blasius in Iuliu 1872.

Stefanu Popu m/p.,

profes: principale alu instit. preparandiale.

Amu aruncat si noi ochii in acestu opsioulu, si amu aflatu ca e unicu in specia ea. — Red.

3490—1872/E. K. B.

1—3

Publicare.

In tenórea ordinatiunei inaltului ministeriu r. ung. de industria, agricultura si comerciu ddto. 13 Iuliu a. c. Nr. 8548 se voru tiené esamenele de statu mai inalte pentru silvicultura in anulu acesta cu delaturarea cetatei Clusiu numai in Pest'a.

Prin urmare in Clusiu se voru pote depune esamene de statu din silvicultura numai pentru serviciul subalternu si se defige de terminu pentru tienerea acestua diu'a de 7 Octobre cu acea provocare, ca cei ce voiescu a se supune la acestu esamenu, au de a-si indreptá suplicele loru bine instruite prin superiorii loru catra directiunea r. ung. de bunuri camerale in Clusiu pana in 30 Septembre a. c.

Clusiu in 4 Augustu 1872.

Dela comisariulu reg. pentru Transilvania.

ad Nr. 200—1872.

2—3

Concursu.

Conformu conclusiunei luate in adunarea gen. a Asociatiunei trans. tienuta la Sebesiu in 5—6 Augustu cu 1872 sub Nr. prot. XVII se publica prin acésta concursu la următoiele stipendia si ajutoria:

- 1) la 3 stipendia de cate 50 fl. destinate pentru 3 gimnasisti;
- 2) la unu stipendiu de 60 fl. pentru unu elevu dela scol'a reale;
- 3) la 6 ajutoria de cate 50 fl. pentru 6 soldati de meseria cvalificati de a se face maestri;
- 4) la 20 ajutoria de cate 25 fl. destinati pentru 20 invetiacei de meseria.

Terminulu concursului pentru stipendiale si ajutoriale susu-insemnate de defige pre 10 Septembre cal. nou. 1872.

Concurrentii la stipendiale de sub pos. 1 si 2 au de a-si asterne la comitetulu Asociatiunei trans., pana la terminulu susu-indigitatu, concursale loru, proviedute: a) cu carte de botezu, b) cu testimoniu de pre sem. II an. scol. 1871/2 si c) cu testimoniu de paupertate.

Dela concurrentii la ajutoriale de sub pos. 3, pre langa atestatulu de botezu, se recere, că se produca adeverintia dela maestrulu respectivu de spre aceea, cumca suntu cvalificati de a se face maestri.

Er' dela concurrentii la ajutoriale de sub pos. 4, pre langa atestatulu de botezu se recere adeverintia dela maestrulu resp. despre deseritatea si diligentia in meseria, cu care s'a ocupatu.

Fostii stipendiati pre anulu scolasticu trecutu, cari inca nu -si au finitu cursulu studialoru sale, pre langa documentarea progresului facutu in studia, (aici intielegunduse aceli stipendiati, cari inca nu -si au tramsu recerutele documente pentru dovedirea progresului in studia pre sem. II an. scol. 1871/2), mai suntu detori la tempulu seu, a produce si documentu de inmatriculara dela directiunea institutului respectivu, că astfelui se se pote face dispositiunea necesaria pentru asemnarea stipendialoru pre an. scol. 1872/3.

In fine, conformu conclusiunei luate in adunarea gen. dela Sebesiu sub Nr. prot. XXIV, toti stipendiatii Asoc. suntu detori a dà reversu despre aceea, cumca ajungandu la stare, se voru face membrii Asociatiunei trans.

Sibiu in 8 Augustu cal. n. 1872.

Dela presidiulu Asociatiunei trans. pentru literatur'a si cultur'a poporului romanu.

Nr. 367—1872.

3—3

E dictu.

Rafir'a Daniele Munteanu din Siebesiu distric-tulu Fagarasiului, casatorita cu Ioane Elia Ursu din Margineni in 25 Aprile 1871, pre care dupa una conlocuire de una luna de dile l'a parasit u necreditintia, fara că se i se scie ubicatiunea, prin acésta se provoca, că in terminu de unu anu si una di se se prezente inaintea forului matrimoniale subscrisu, ca-ce la din contra procesulu divertiale

incaminat se va decide si fara de dens'a in intiesulu canóneloru si alu legilor virgente.

Forulu matrimoniale vicariale de I-a instantia alu Fagarasiului.

Fagarasiu, 30 Iuliu st. n. 1872.

Ioane Antonelli m/p.,
vicariu foraneu alu Fagarasiului.

Nr. 111—1872.

3—3

Publicatiune.

Din partea Eforiei scólei centrale branene precum si din partea administratiunei padurei bisericesci si scolaria gr. orient. se aduce la publica cunoscinta, cumca spre esarendarea carciumaritului din patrariul liberu incepndu din 29 Septembrie pana la finea anului curent in comun'a colectiva Branulu, se va tiené in 28 Augustu an. cur. st. n. la 10 ore a. m. in cancelari'a primariei comunale licitatiiune publica cu pretiulu strigarei de 300 fl. val. austr.

Totu in acea di la 11 ore a. m. se va vinde padurea de un'a parcela din muntele „Preduisul" in marime de 120 jugere, custatoria din lemn mare de fag si bradu de intrebuintiatu la orice soiu de cladire si care se afla in departare numai de un'a ora de contumaci'a Branului cu drumu practicabilu, — spre taiare in terminu de 10 ani cu pretiulu strigarei de 2300 fl. val. austr.

Doritorii de arendare, respective cumpărare voru avea a depune inainte de inceperea licitatiiunei unu vadiu de 10%. Condițiunile de licitatiiune se potu vedé la primari'a comunei in totă dilele.

Branu in 6 Aug. (25 Iuliu) 1872.

Eforia scolare si comitetulu administrativu.

Concursu.

Pentru ocuparea următoierelor posturi invetiatoriesci:

1. pentru postulu de invetiatoriu diriginte la scol'a granitiarésca din Vistea inferioara cu unu salariu anuale de 350 fl. v. a. din fondulu scolasticu;

2. pentru postulu de invetiatoriu diriginte la scol'a granitiarésca din Tintiari cu unu salariu anuale de 200 fl. v. a. din acelasi fondu;

3. pentru postulu de invetiatoriu secundariu la scol'a granitiarésca din Cugiru cu unu salariu anuale de 300 fl. v. a. din alodiulu comunale.

Cu fiacare dintre posturile aceste mai este impreunat: cortelu naturale si lemn de focu séu relutu pentru ele, dupa usulu de pana acuma, apoi dreptulu de pensiune in sensulu §-loru 17 si 23 din „Normativulu pentru scóele centrale ale reuniuniei granitioresci din fostulu regimentu rom. I".

Denumitii se deobligă, a remané in posturile conferite celu pucinu 5 ani scolastici dupa olalta.

Doritorii de a ocupá aceste posturi au a-si tramite suplicele instruite cu documente recerute, celu multu pana la 24 Augustu a. c. stil. nou la adres'a subscrisulu comitetu.

Sibiu, 4 Augustu 1872.

Comitetulu administrativu
alu fondului scolasticu alu fostiloru granitoresci din regimentulu rom. I.

Cursurile

la bursa in 16 Aug. 1872 stă asia:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 27	cr. v. a.
Napoleoni	—	—	8 , 74	" "
Augsburg	—	—	108 ,	" "
Londonu	—	—	109 , 90	" "
Imprumutulu nationalu	—	—	66 , 65	" "
Obligatiile metalice vechi de 5%	72	—	" "	" "
Obligatiile rurale ungare	81	, 50	" "	" "
" " temesiane	81	, 50	" "	" "
" " transilvane	79	, 75	" "	" "
" " croato-slav.	83	, 75	" "	" "
Actiunile bancei	—	—	887 ,	" "
" creditului	—	—	343 ,	" "

Editinnes: Cu tipariulu lui

IOANE GÖTT si fiu HENRICU.